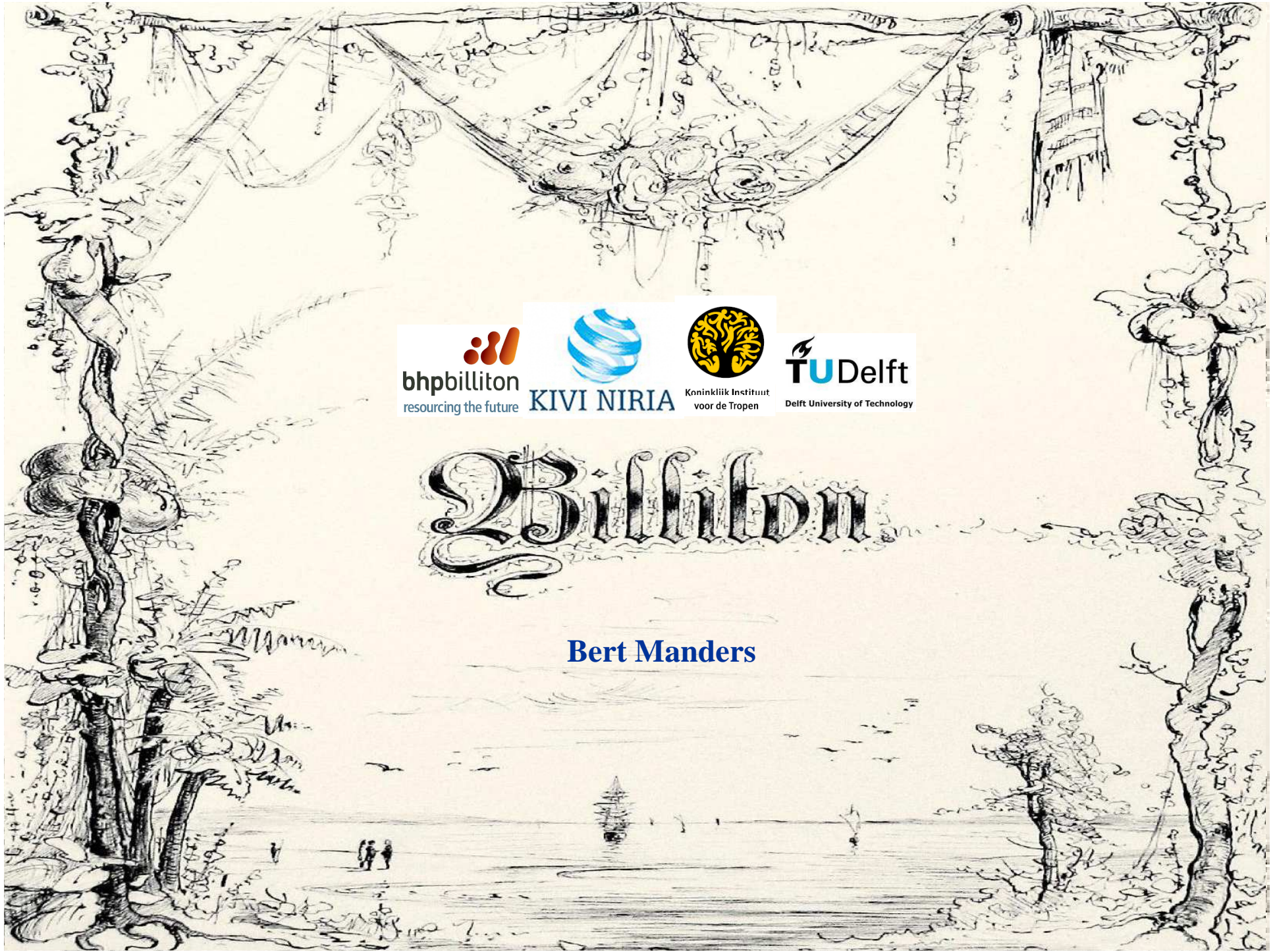
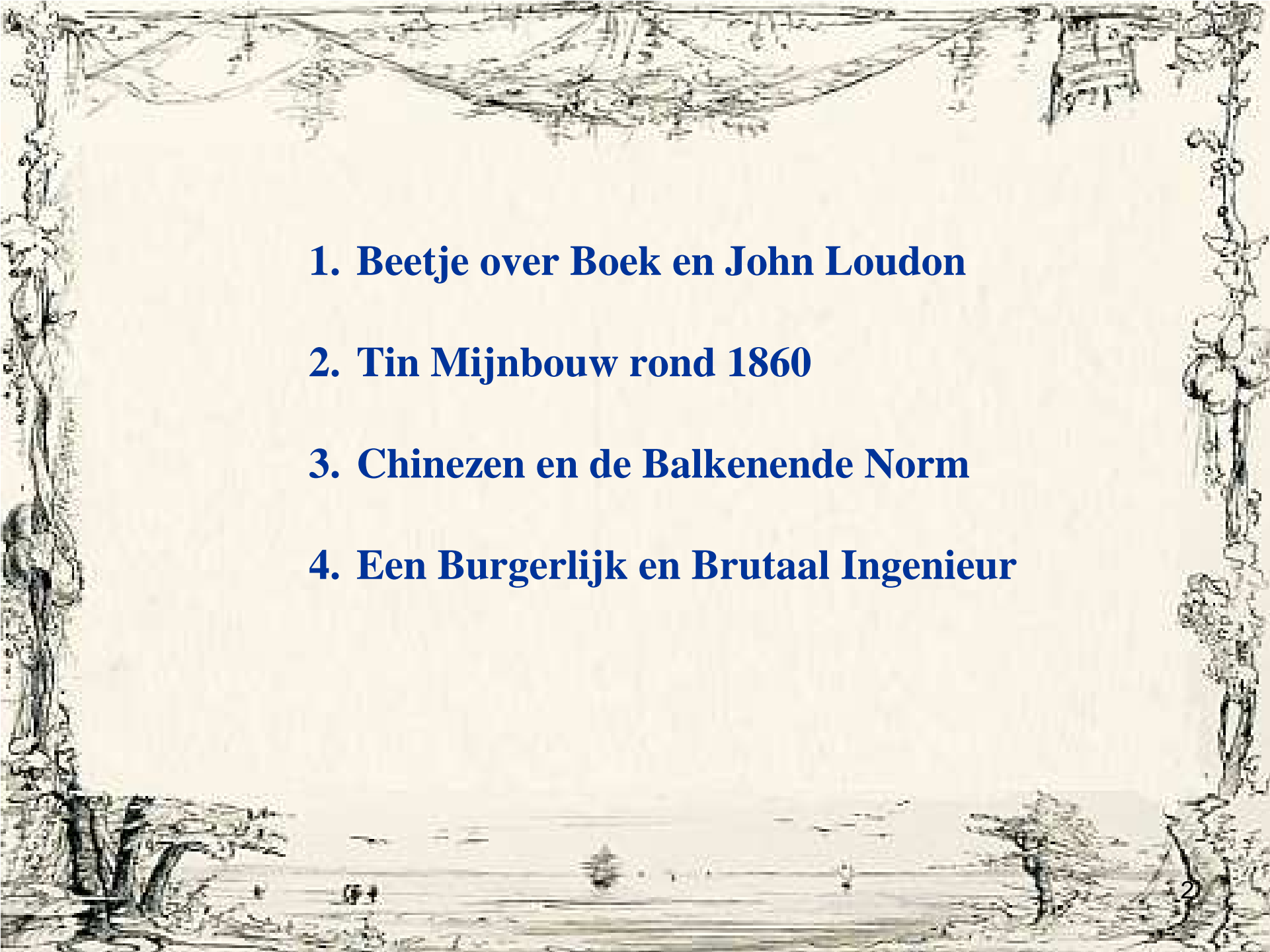
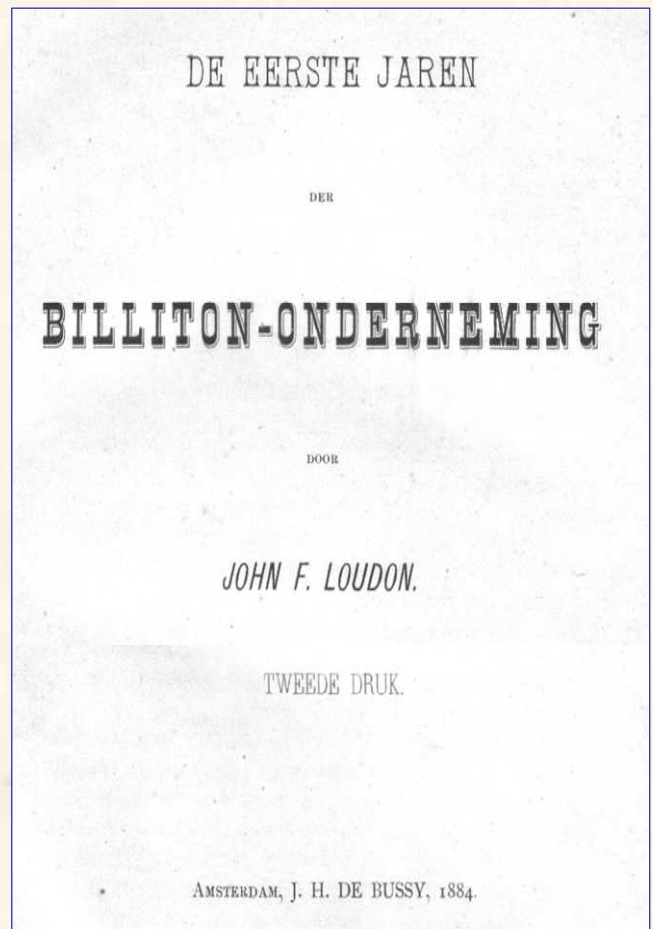

Billiton

Bert Manders

-
- 1. Beetje over Boek en John Loudon**
 - 2. Tin Mijnbouw rond 1860**
 - 3. Chinezen en de Balkenende Norm**
 - 4. Een Burgerlijk en Brutaal Ingenieur**

Trommel

**Loudon's
Publicatie 1884**

Nieuw boek:

**Originele
1884 Druk**

+

**smakelijke
aantekeningen**

+

**verhalen
tijdgenoten**

+

illustraties

vertrek van baron
gel te brengen in
was, zooals ik zeide,
g geschikte terreinen
it genoemd dagboek
of No. 4 geweest.
ij bezig het kongsie-
zij bezig zijn," doch
ver was met eenige
Dekker's geweest
chts op het lijf; zij
stoppen; bedreigde
eit. Een paar zieke
bedroefd uit. Het
enige stervenden; de
e zijn niet aan het

*In 't dagboek volgt hier:
24 April 1852. Tuyl gister
"vertrokken, - ik zit nu alleen
"met van Haetten en Dekker
"gevoel my wel wat eenzaam
"ben toch bly Tuyl weg is,
"hy is onmogelyk in een zaak
"als deze. Onder den schijn
"van eenvoudigheid heeft hy
"een zeer groote opinie van
"zich, - neemt Hadja Brooke
"tot voorbeeld, - zou zelf
"graag Hadja spelen. Zonder
"er een van de vereischten
"toe te bezitten. Kent noch
"taal, noch yden, noch
"gewoonten endit gewaag
"by zyn overmatig gebruik
"van brandy en water en
"sonderlinge manieren
"maakt dat hy aan in
"landers en Chinezen geen
"respect inbaezent. Hy
"voelt de eeten dat hy*

**Johannes
Den
Dekker**

**Baron
Van
Tuyll**

**Ingenieur
De
Groot**

**Prins
Hendrik**

**John F.
Loudon**

Vijf hoofdrolspelers

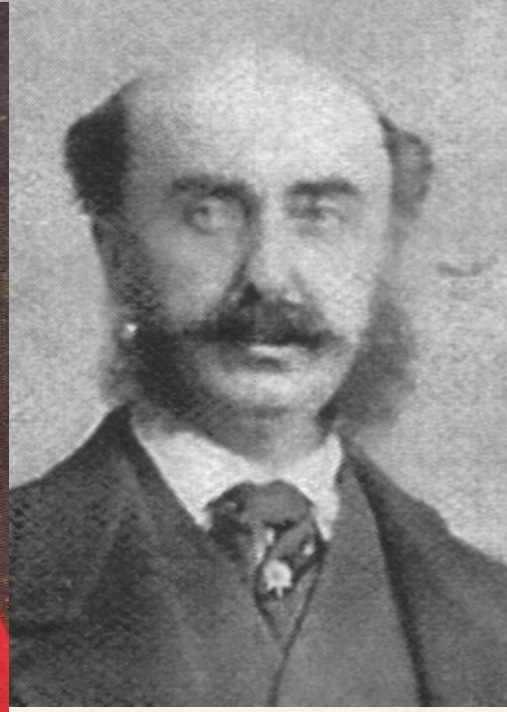
25 jaar

35 jaar

50 jaar

John F. Loudon 1821 - 1895

**Stamboom van
het gezin van
Alexander en
Santje Loudon-
Valck.**

Alexander Loudon
1789, Schotland
1839, Rotterdam

Santje Valck
1801, Nederland
1828, Indië

Hugh Hope

Helen

John Francis

Alex

James

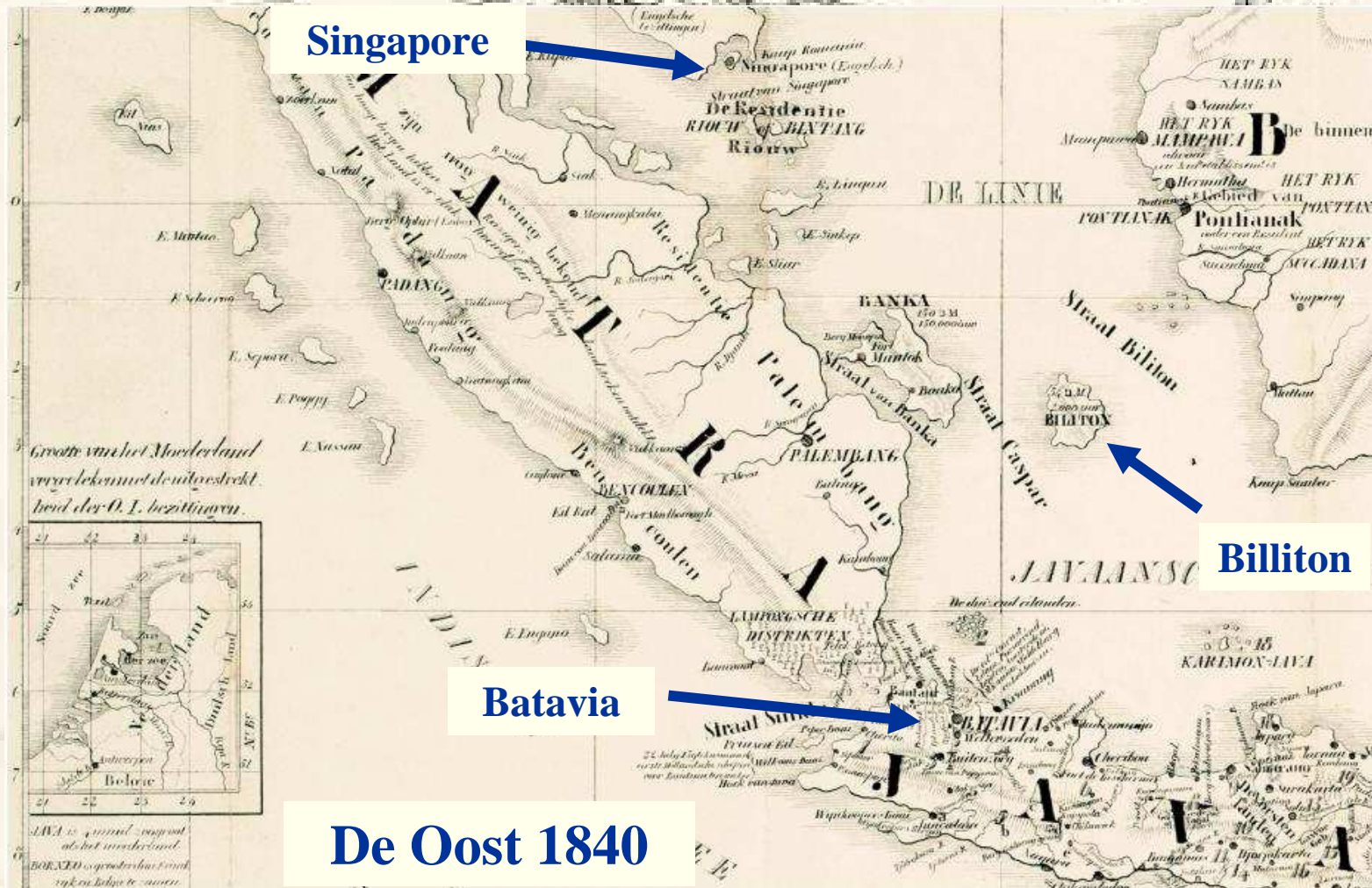

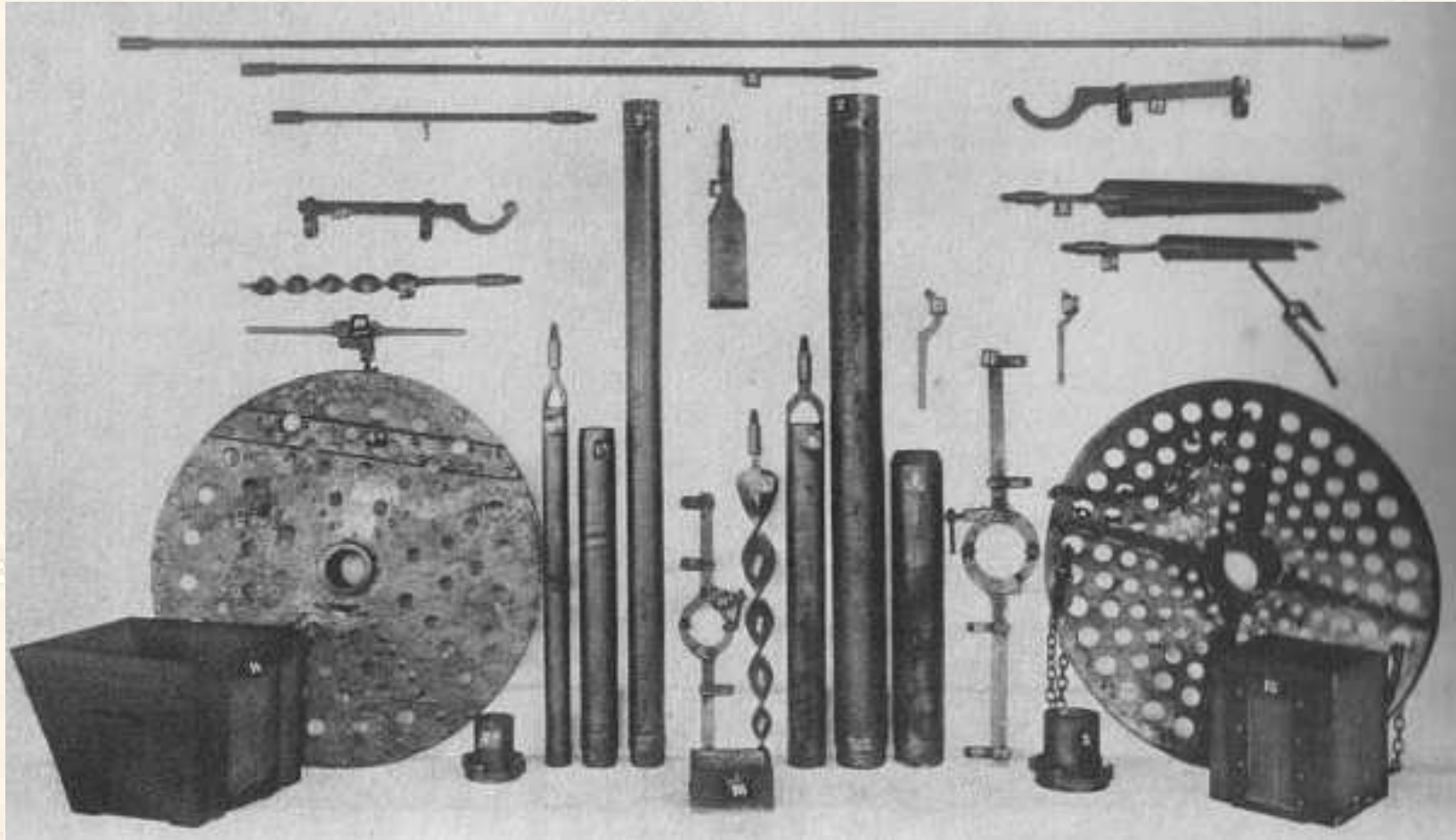
Frank

Willy

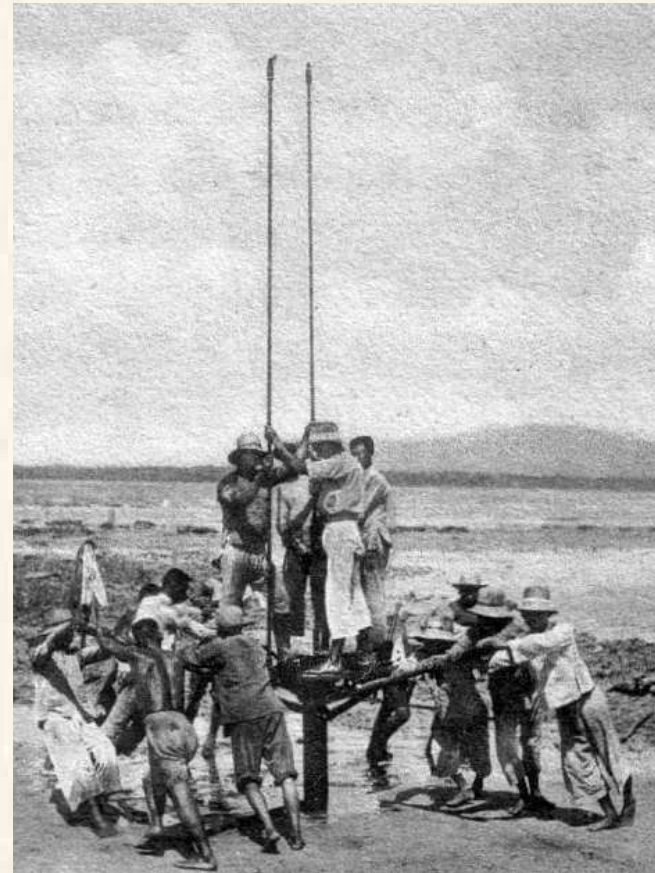
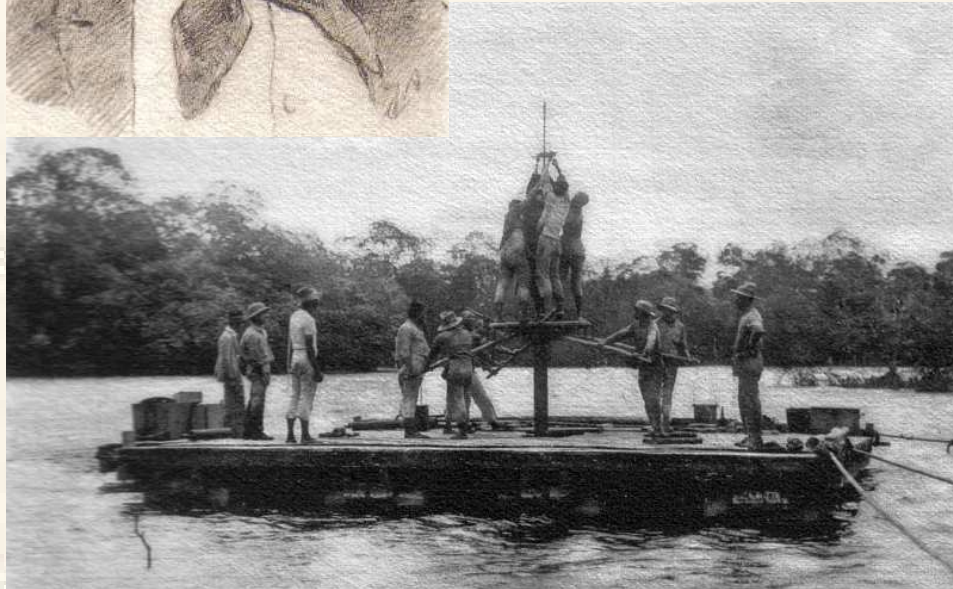
Alexander Loudons Stamboom

Akkeringa's Banka-boor

Tjam

Loudon in brief van 13 mei
1853 aan Tuyll :

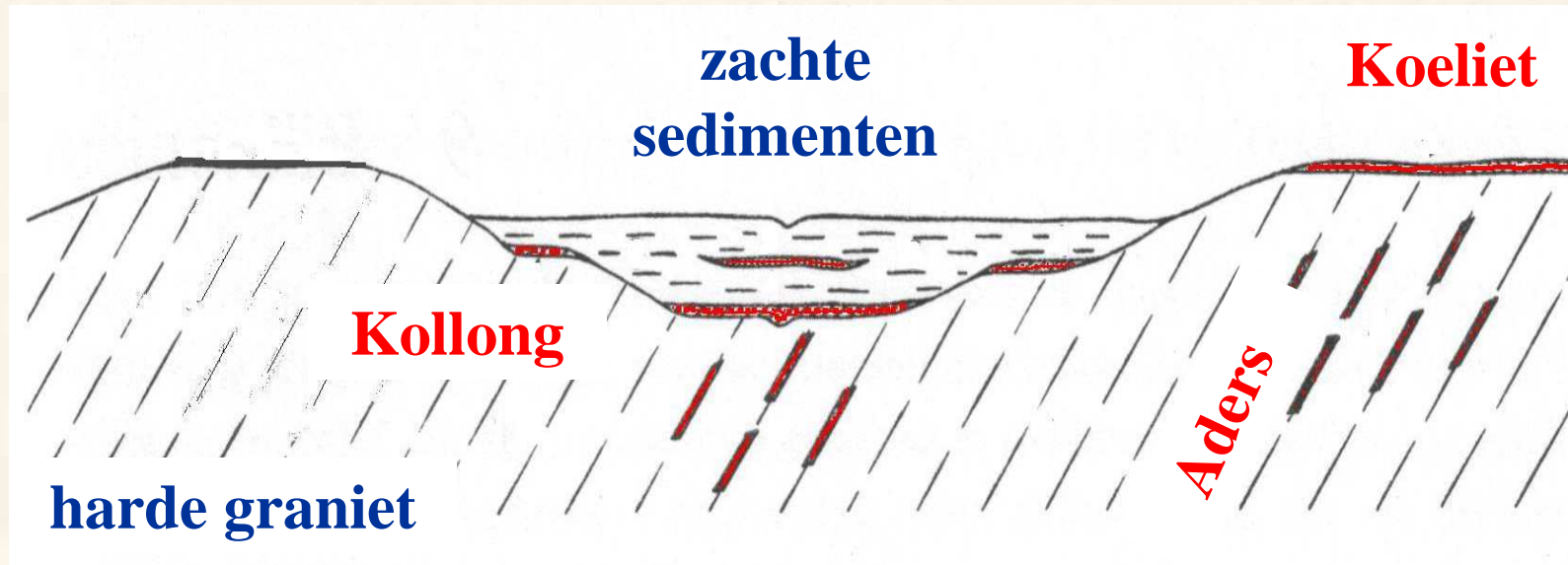
“Ik moet een boor hebben in
de trant van de tjam,
maar met een buis
onderaan om de
verschillende lagen te
onderzoeken.

Misschien een holle tjam met
een mechanic die de
buis opent en sluit en de
grond dan ophaalt.

Prins Hendrik moet een
prijsvraag uitschrijven
van 1000 gulden.

Het is van het grootste belang
voor de onderneming.”

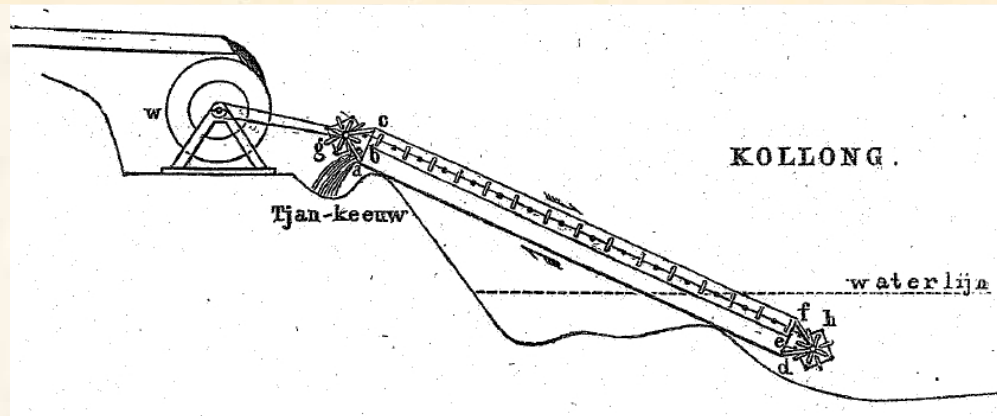
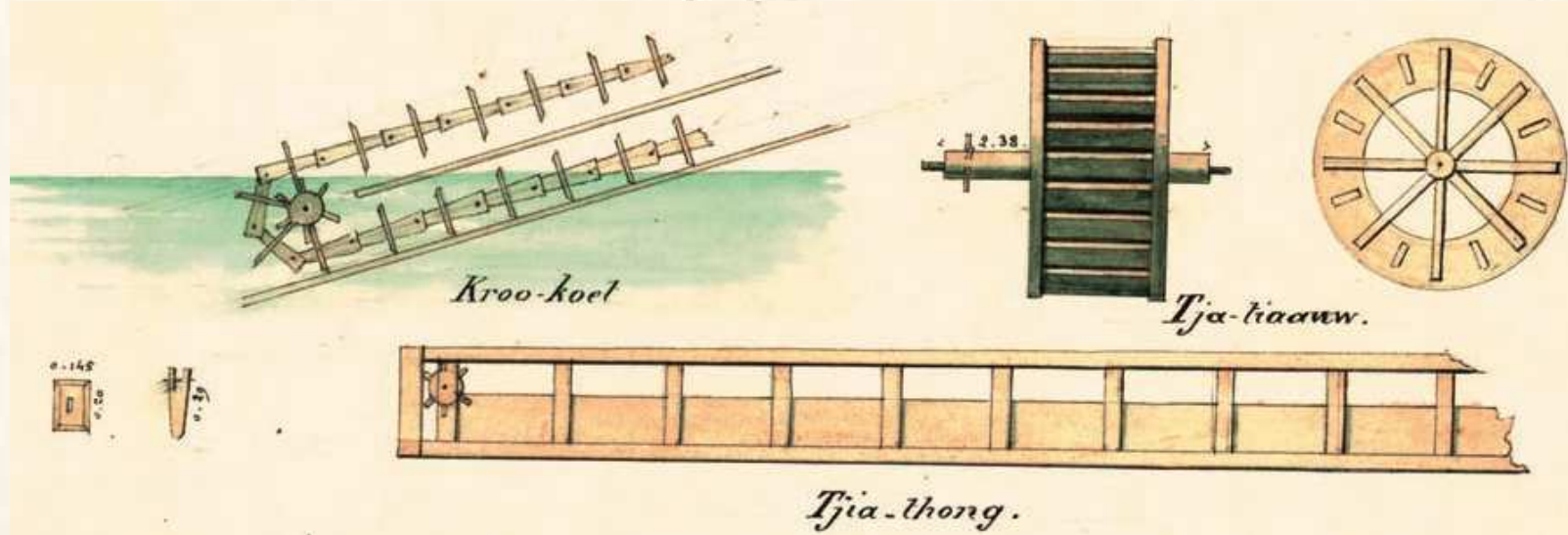

Tinerts (Cassiteriet) op Billiton

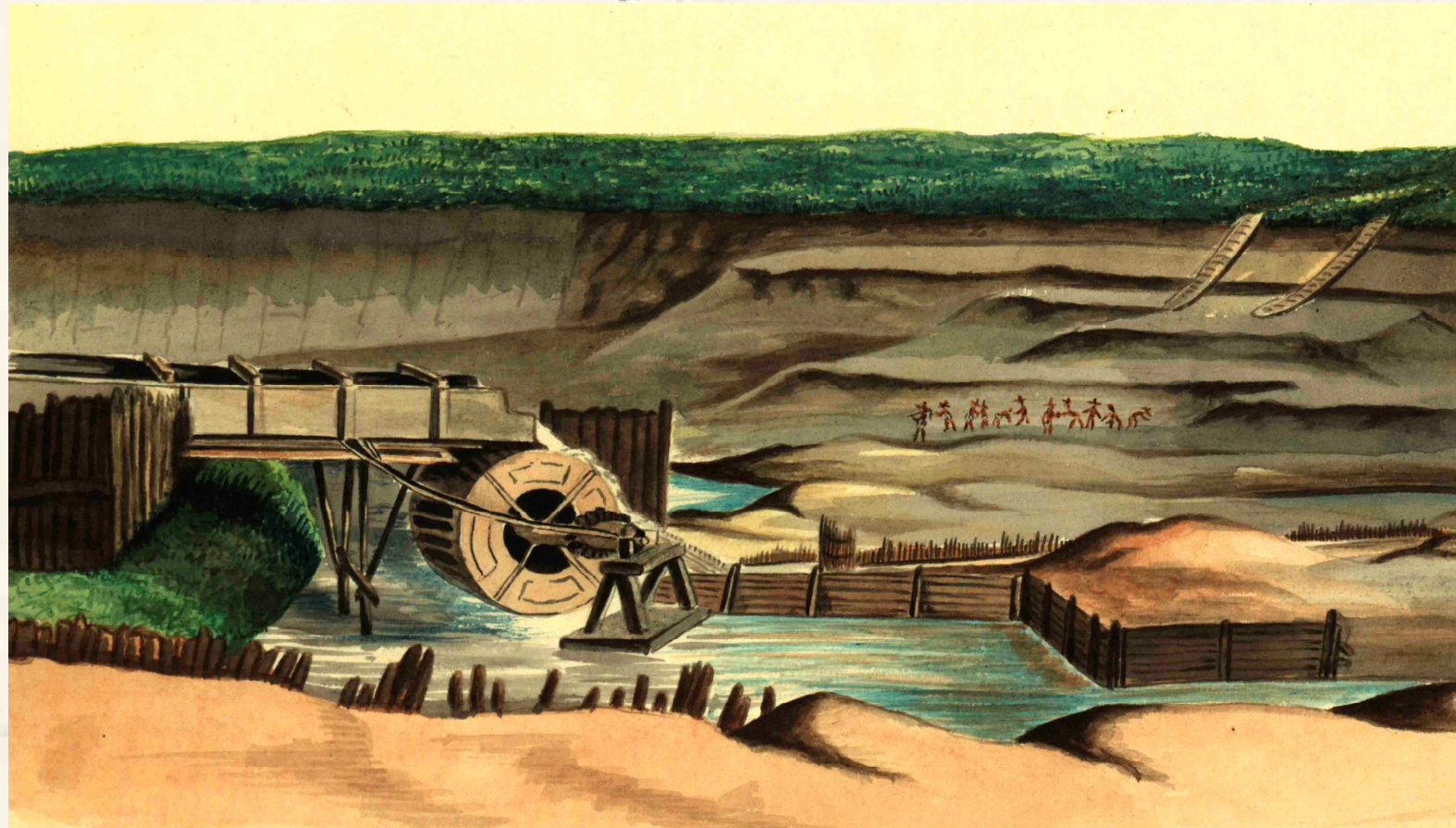
Herhaal natuurlijk proces:

Verspoel zand en klei,

zodat zware tinkorrels achterblijven

Chinees Waterrad

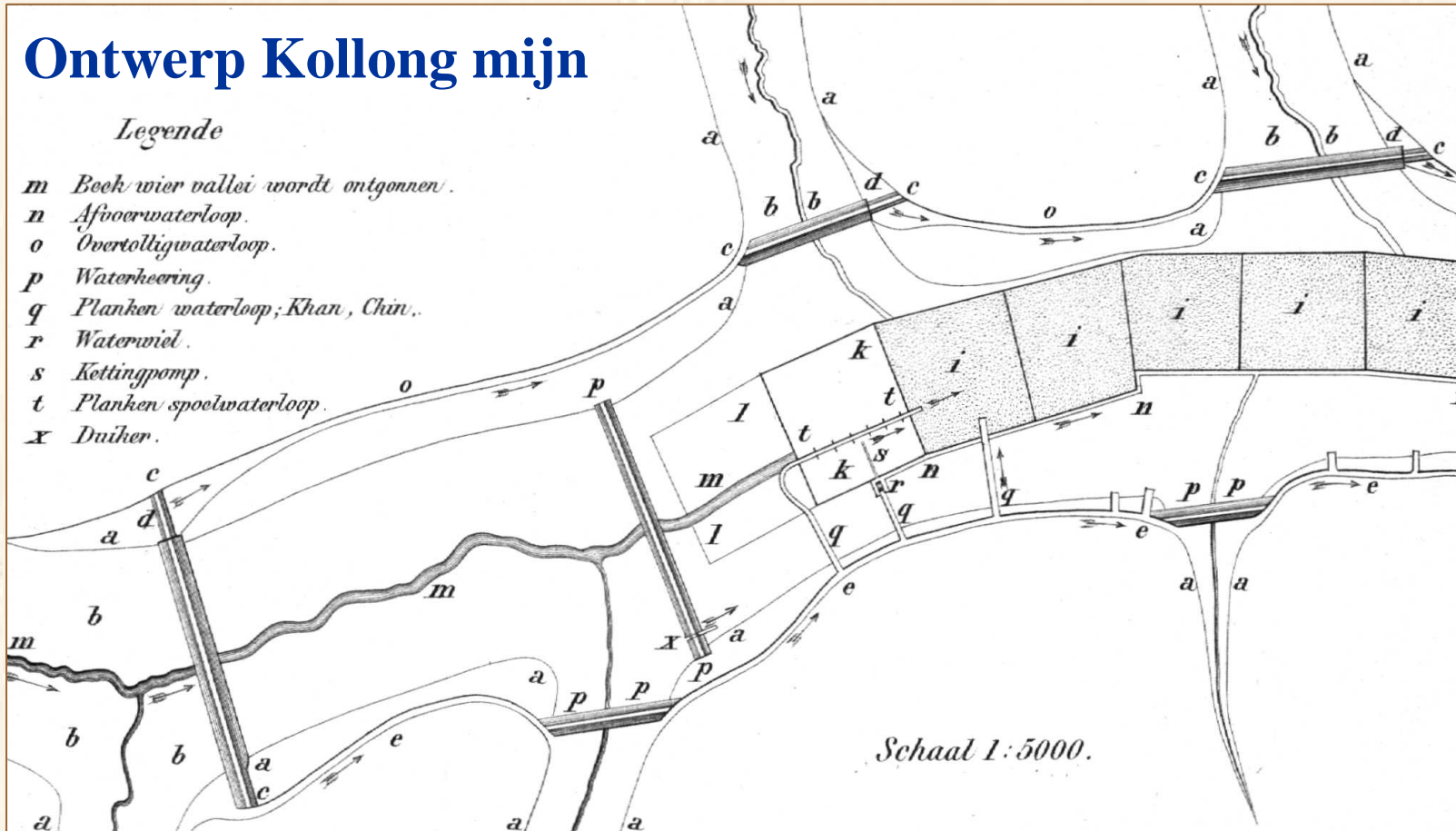

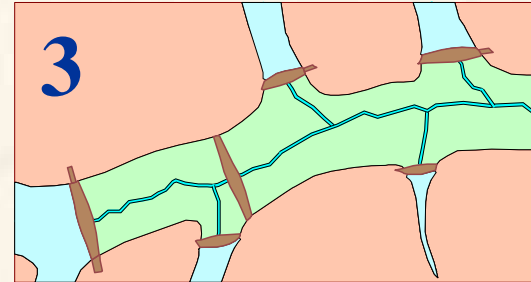
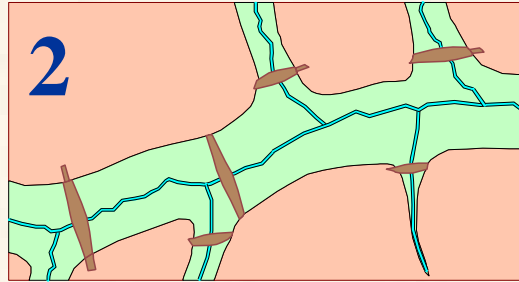
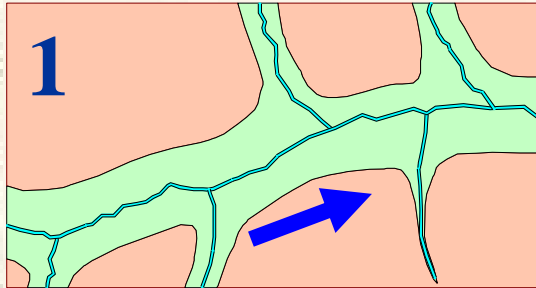
Aquarel Kollong mijn

Ontwerp Kollong mijn

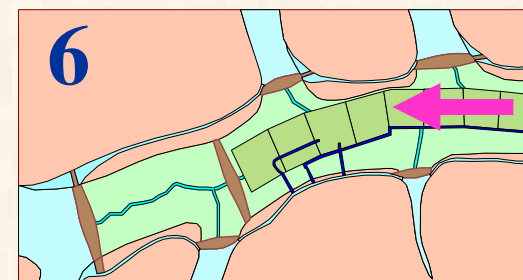
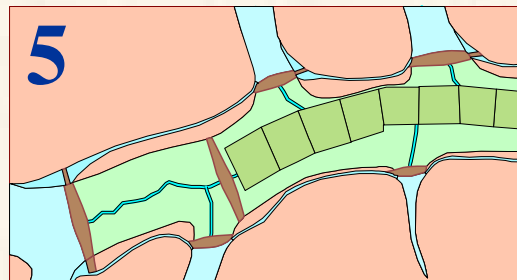
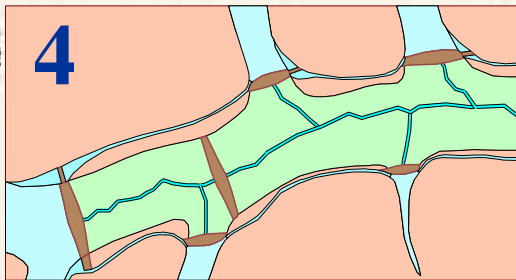
Legende

- m* Beek wier vallei wordt ontgonnen.
- n* Afvoerwaterloop.
- o* Overtolligwaterloop.
- p* Waterheering.
- q* Planken waterloop; Khan, Chin..
- r* Waterwiel.
- s* Kettingpomp.
- t* Planken spoelwaterloop.
- x* Duiher.

Ontwikkeling Kollong mijn

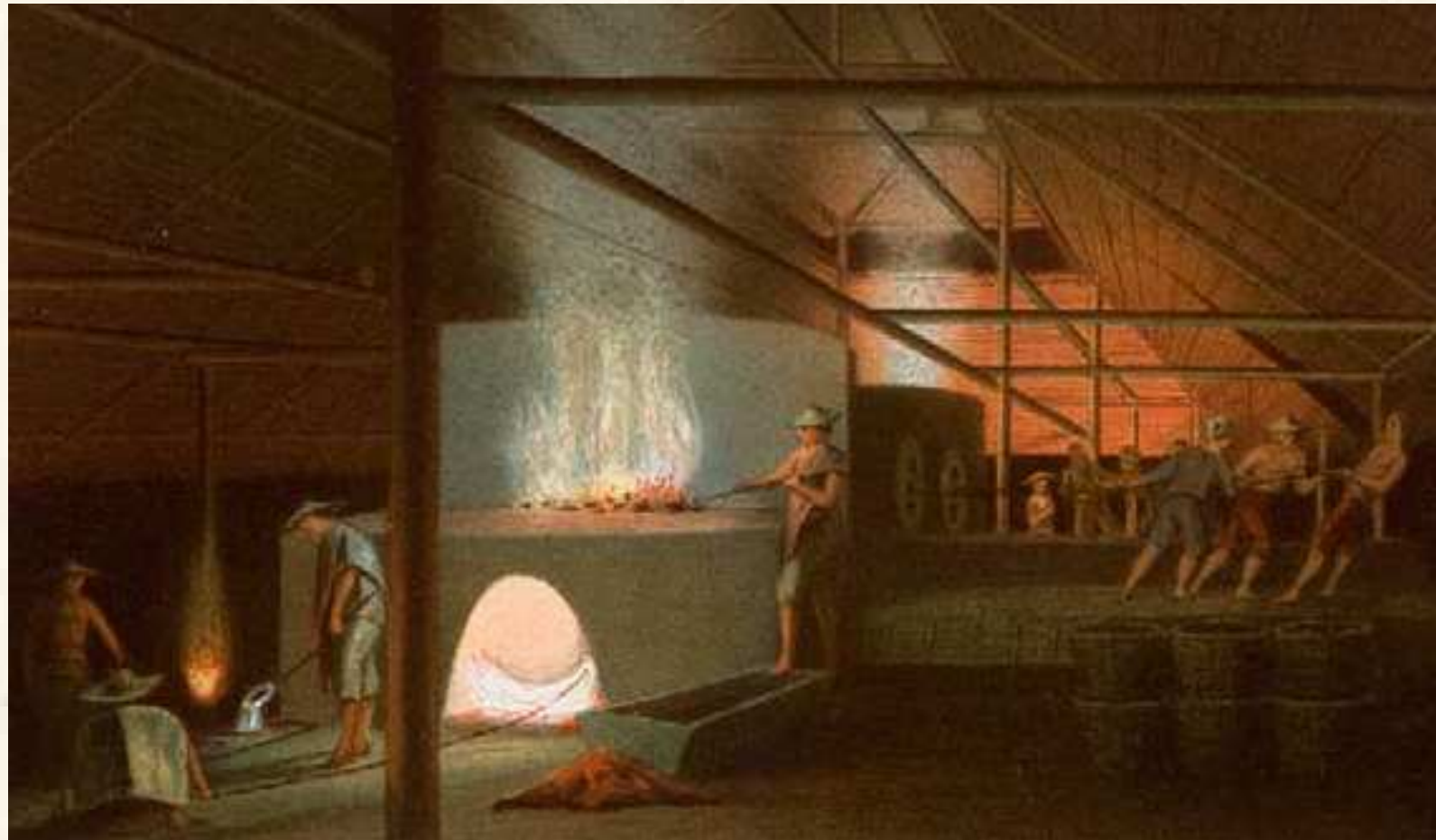
Kollong mijn

Koeliet 'mijn'

Laatste wasbeurt van het tinerts

Tin smelter

Chinese arbeiders

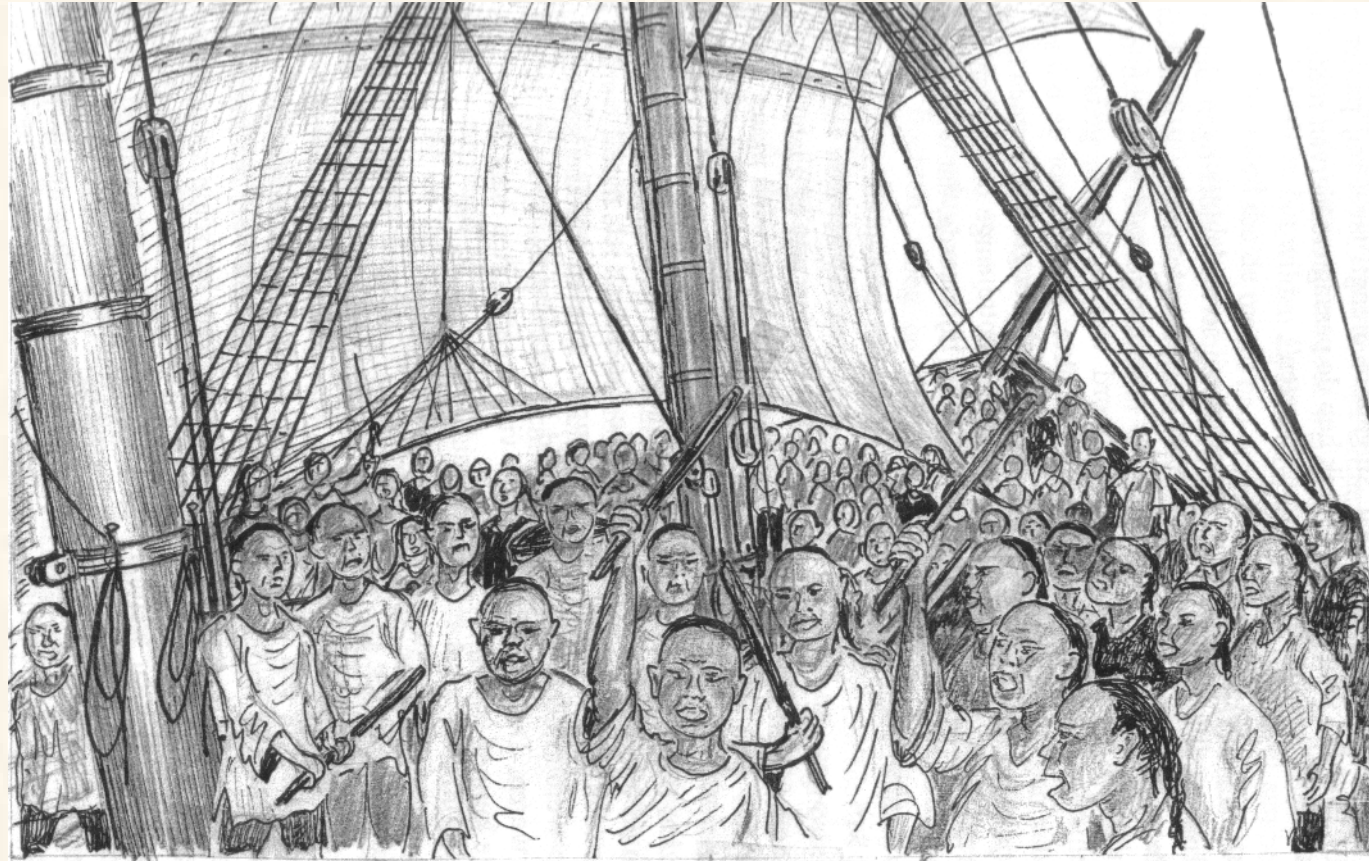
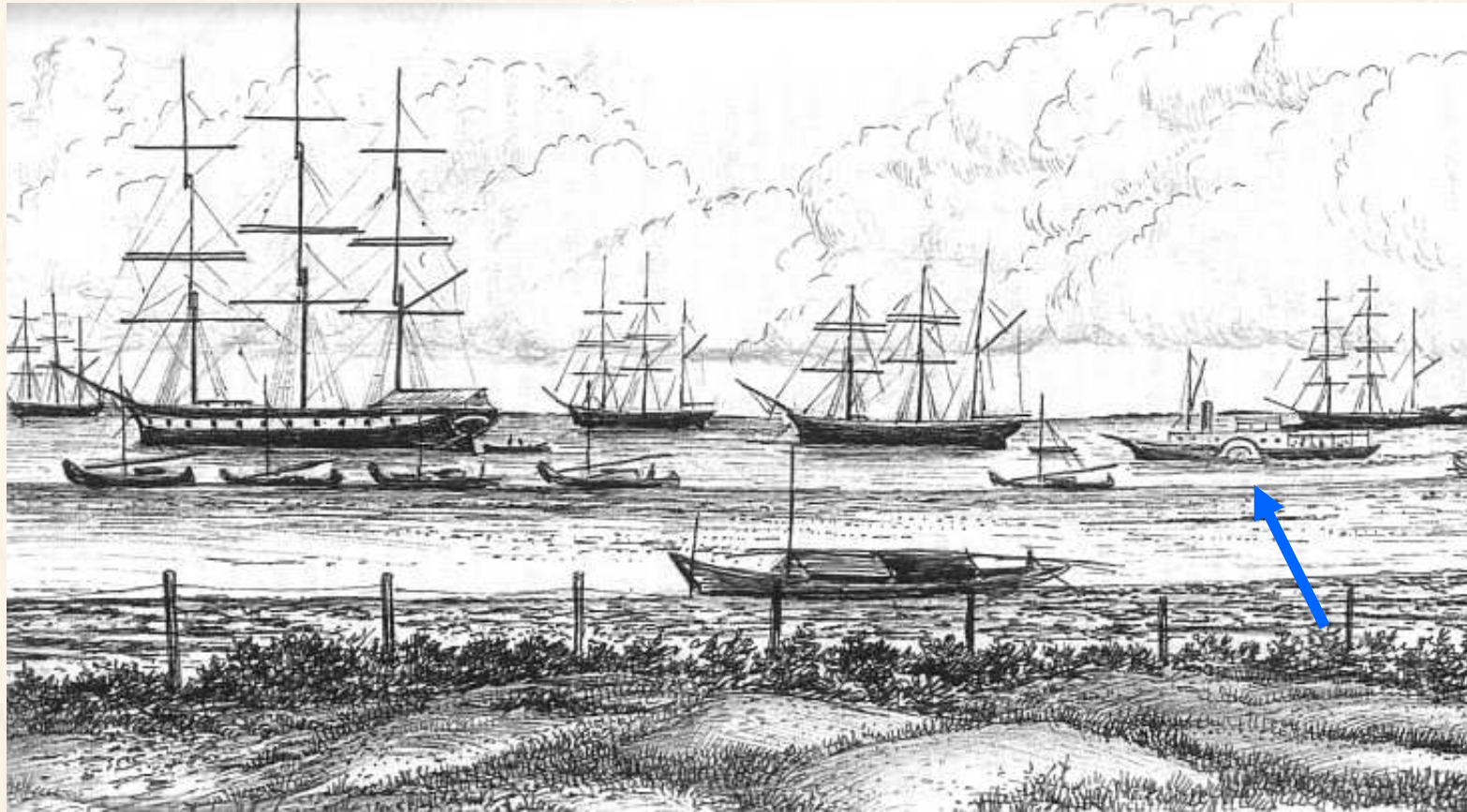

Fig.16 Een dek vol woedende Chinezen. **Tekening van Koen Weber**

De rede van Batavia

Chinees echtpaar

Sinkeh

SALARISSEN (gulden/jaar)

100	Chinese Arbeider
200	Helpend Handje
300	Hoofd Politie
600	Assistent / Klerk
1200	Landmeter
6000	Assistent Resident
12000	Hoofd Administrateur
24000	Vertegenwoordiger

BALKENENDE NORM

Billiton 1860:

Hoogste / Laagste: 24 000 / 100 gulden

Factor 250

Nederland 2010:

Hoogste / Laagste: 150 000 / 15 000 Euro

Factor 10

KRUIDIGE KRITIEK VAN LOUDON

- Ambtenaren:** lamme, kleingeestige schrapers.
Rendorp: fatsoenlijk, maar de domheid gepersonifieerd.
De Waal: een groot man in kleine zaken.
Dielwart: een grote schreeuwer en een grote lafaard.
Verweij: bekwaam, maar ongemanierd.
- Von Kuyava:** een onverbeterlijke zuiplap.
Commandant: the most infernal snob.
- Aboe Bakar:** slimme vos en groot canaille.
Depattie: zeer bijdehand en weinig betrouwbaar.

Kritiek van Loudon op de Groot

- **Gezond verstand, veel energie**
- **Sluwheid van de mindere klasse**
- **Uit een milieu zonder normen**
- **Ongemanierd tegen Mijnwezen personeel**
- **Snoever, pronkt met andermans veren**

Cornelis de Groot

1817: Zoon van een wolverver

'33: Militaire Dienst

'42: Studie Burgerlijk Ingenieur Delft

'47: Begeleider eerste mijnbouw studenten Cornwall

'51: Hoofd Mijnwezen Batavia

'66: Vertegenwoordiger voor Billiton Mij.

Prestaties De Groot voor de Billiton Mij.:

- **Ader mijnbouw en tin bonus gestopt**
- **Gezondheid onder Chinezen verbeterd**
- **Exploratie opgeschroefd (Banka-boor)**
- **Betere kwaliteit tin smelters**
- **Duidelijke en strikte regels**
- **Geen ruzie meer met Asst. Resident**
- **Verbleef op Billiton, niet in Batavia**

**A van den
Brandhof**

1870

**Cornelis
De Groot Sr**

C. Bemond

**J.F. Den
Dekker**

**W.K. van
Tuyll Jr**

**Th. von
Kotsch**

**W.R.
Jansen**

**J.P.J. van der
Does de Bye**

**Cornelis
De Groot Jr**

HERINNERINGEN
BLITONG,

Historisch, Lithologisch, Mineralogisch, Geographisch,
Geologisch en Mijnbouwkundig,

DOOR

CORN^S DE GROOT,

BURGERLIJK INGENIEUR; GEPENSIONNEERD HOOFDINGENIEUR, CHEF VAN HET MIJN-
WEZEN IN NEDERLANDSCH-INDIË; RIDDER VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEROUW
EN VAN HET LEGIOEN VAN EER VAN FRANKRIJK.

In welk vak hij nooit enig examen heeft afgelegd.

Met eene geologische kaart en vier platen.

's-GRAVENHAGE, — H. L. SMITS.
1887.

16 Dec. 1887

Amice,

Veelmaals dank voor
het mij zo vriendelijk
aangeboden
exemplaar van uwe
“Herinneringen aan
Blitong”, ...
...de lezing mij zal
terug voeren naar de
moeitevollen, maar
toch aangename tijd
die wij daar te samen
door bragten.

Steeds, JFL

*In welk
vak hij
nooit enig
examen
heeft
afgelegd*

Dank U !

www.kitpublishers.nl

